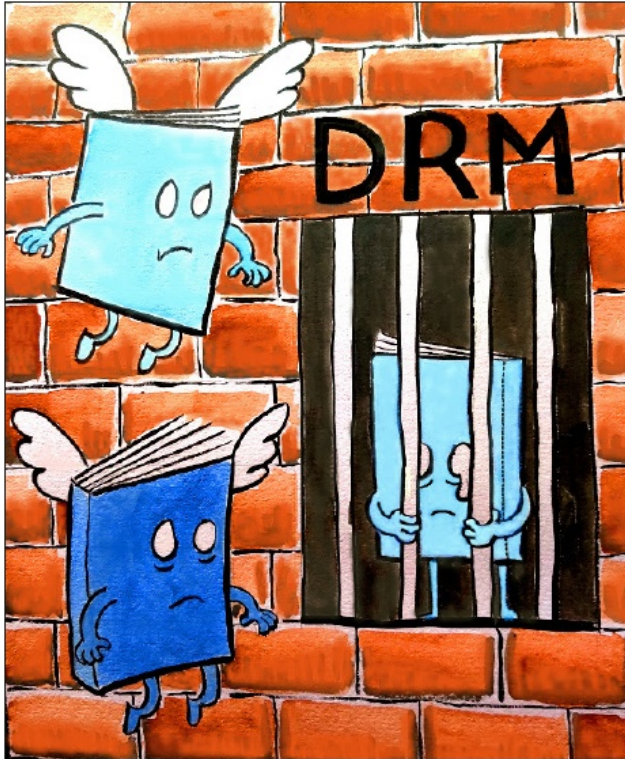

Út a szabad Ebook-olvasó felé

PCLinuxOS Magazine – 2021. október

A Free Software Foundation írásának újryomása
A Creative Commons Attribution-No Derivative Works 3.0
licence alapján
Írta: Greg Farough

Az FSF missziója, hogy szabadságot hozzon minden számítógép-felhasználónak és ennek része a szabadság minden típusú komputeren. Noha sokan nem nagyon gondolnak erre, de minden eszköz, ami szoftvert futtat, számítógép valamennyire, legyen az a öledben, asztalodon vagy a zsebedben. A legtöbb e-book-olvasó valamilyen Linux-kernelváltozatot futtat, sőt néhány GNU/Linux operációs rendszert. Ez az e-book-olvasókat más eszközökhöz képest pár lépéssel közelebb hozza a

szabadsághoz, de a távolság leküzdése még további jelentős munkát igényel.

Ennek megfelelően, miként a LibrePlanet 2021 konferencián [bejelentettük](#), elhatároztuk, ez évben a prioritást egy e-book-olvasó kapja annak érdekében, hogy teljesítse a [Respect Your Freedom \(RYF\)](#) hardver tanúsítvány programunk magas szabványát, legyen az akár egy létező, gyártótól származó adaptálása vagy akár a gyártás lekötése általunk.

Általában véve, a gyártókon nincs nagy nyomás annak érdekében, hogy a legteljesebb mértékben fenntartsák az eszközeik szabadságát. Mint az általános célú komputeres esetén, ez azt jelenti, hogy az eszközük számos kritikus komponense nem működik zárt szoftverek nélkül. Az e-book-olvasóknál ide tartoznak olyan kritikus komponensek, mint az e-screen, ami a képernyőt meghajtja.

A szabad szoftver közösség tett néhány jó lépést az e-book felszabadítása területén. Denis „GNUToo” Carikli készített egy [oldalt a LibrePlanet wiki lapján](#), dokumentálva az e-book-olvasók és az egyéb egypanelees számítógépek komponenseit; ez megteremtette az e-book-olvasók felszabadítását célzó vizsgálatunk alapját, és ez a wiki egyik legaktívabb projektje. Szintén az év elején, egy felhasználó a libreplanet-discuss levelező oldalon leírta a Parabola GNU/Linux [portolási projektjüket](#) reMarkable táblagépre, ezáltal szabad e-book-olvasót készítve. A lépései, mint olyanok, erősíti hitünket abban, hogy létre tudunk hozni olyan szabad e-book-olvasót, ami tiszteletben tartja felhasználói szabadságát mind a hardver, mind az eszközzel csomagolt szoftver tekintetében.

Még akkor is, ha szabad e-book-olvasót tartasz a kezvedben, akkor is résen kell lenni a szabadságod érdekében. Sok piacon előforduló e-book-olvasóba betöltötték a [Digital Restriction Management](#)-et (DRM),

ami megfoszt a könyvek szabad olvasásától és az általa vásárolt és tulajdonolt könyvek megosztásától. A DRM elfogadása, amivel sok e-book-ot terítenek, a biztos módja a digitális önállóságról lemondásnak, függetlenül attól, hogy milyen eszközöd van. Annak ellenére, hogy az Internet megteremti a tankönyvek, vagy irodalmi munkák zökkenőmentes és ingyenes megosztásának feltételeit, a kiadók továbbra is a régi felfogásban működnek, eszerint a könyvtárak és a kirakatok egyaránt figyelmen kívül hagyják „a kölcsönzés megoldott problémáját” (az elektronikusan kikölcsönözhető példány szándékos tönkretétele – ford.) és a könyveket továbbra is korlátozó megkötésekkel terítik.

Noha az e-book-ok mögötti technológia már évek óta velünk van, az e-book DRM csak sokkal korlátozóbb lett. Manapság a tankönyvek esetén szokásos, hogy állandó és megszakítás nélküli Internet-kapcsolatot igényelnek és csak meghatározott számú oldalt töltenek le egyszerre. Ezek a követelmények, különösen a déli féltekén élő hallgatókat, ahol a kommunikáció nem megbízható, fosztja meg a minőségi oktatástól. Ez motiválta azt a döntésünket, hogy a tankönyvek DRM-jét (és a legjelentősebb szorgalmazóját a Pearson-t) céltáblánkra tűzzük az [International Day Against DRM-en \(DAD\)](#), 2019-ben. És noha a járvány miatt az emberek kerültek a találkozást, a DRM nem hátrált meg. Még a könyvtárak is áldozatul estek olyan „kölcsönző” szolgálatoknak, mint a Knopy, ami a könyvek digitális példányaira mesterségesen lakatot rakott, a hely, ahol a legkevésbé fontos nekik a jelenlét.

Ha lehet, az FSF felteheti az RYF tanúsítványt e-book-olvasóra, és teljes mértékben hiszem, hogy fel fogjuk azzal biztosítani a felhasználót arról, hogy olvashat digitálisan, miközben megmarad a szabadsága. Tőlünk függ, hogy gondoskodjunk a [jogunkról az olvasáshoz](#) azáltal, hogy elkerüljük az e-book DRM-et minden egyes esetben és éltejük az olyan szabad (mint szabadságban) forrásokat mint a Wikibooks és az Internet Archive, hidat képezve a megosztott szabad szoftver és a szabad kultúra

mozgalmak között, támogatva a mind az olvasókat, mind a számítógép-használókat a világon.

Illusztráció – Dana Morgenstein, Copyright © 2021 Free Software Foundation, photos licensed under CC-BY 4.0.

PCLinuxOS-Cloud secure private simple-to-use
Sign up TODAY! pclusers.com/services-signup.php

Screenshot Showcase

Posted by tbschommer, September 3, 2021, running KDE.

Want to keep up on the latest that's going on with PCLinuxOS?

Follow PCLinuxOS on Twitter!

<http://twitter.com/iluvplinuxos>

DONATE TODAY

Help PCLinuxOS Thrive & Survive